

HỘI ĐỒNG XUẤT BẢN

ĐÀO DUY TÙNG	Chủ tịch Hội đồng
NGUYỄN ĐỨC BÌNH	Phó Chủ tịch Hội đồng
HÀ ĐĂNG	Ủy viên Hội đồng
ĐẶNG XUÂN KỲ	"
TRẦN TRỌNG TÂN	"
NGUYỄN DUY QUÝ	"
ĐỖ NGUYỄN PHƯƠNG	"
HOÀNG MINH THẢO	"
TRẦN NHÂM	"

BAN CHỈ ĐẠO XÂY DỰNG BẢN THẢO

ĐẶNG XUÂN KỲ
SONG THÀNH

NHÓM XÂY DỰNG BẢN THẢO TẬP 10

PHẠM HỒNG CHƯƠNG (Chủ biên)
NGUYỄN VĂN LANH
NGUYỄN KIM DUNG

HỒ CHÍ MINH TOÀN TẬP

10
1960 - 1962

Xuất bản lần thứ hai

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2000

LỜI GIỚI THIỆU TẬP 10

Tập 10 của bộ sách *Hồ Chí Minh Toàn tập* xuất bản lần thứ hai, bao gồm những bài viết, bài nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh từ tháng 1 năm 1960 đến tháng 12 năm 1962.

Những tác phẩm, bài viết in trong Tập 10 thể hiện tập trung tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh trên tất cả các lĩnh vực của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, đấu tranh thống nhất nước nhà và các vấn đề quốc tế

Về nhiệm vụ của cách mạng cả nước, trước những biến chuyển mới của tình hình trong nước và quốc tế, trong bài *Ba mươi năm hoạt động của Đảng* Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: "*Cách mạng Việt Nam hiện nay có hai nhiệm vụ phải đồng thời tiến hành: nhiệm vụ xây dựng miền Bắc tiến lên chủ nghĩa xã hội và nhiệm vụ tiếp tục hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ ở miền Nam. Hai nhiệm vụ ấy đều nhằm một mục tiêu chung là: củng cố hoà bình, thực hiện thống nhất nước nhà trên nền tảng độc lập và dân chủ*" (tr. 12). Tư tưởng đó được Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định lại tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III của Đảng: "*Nhiệm vụ hiện nay của cách mạng Việt Nam là: Đưa miền Bắc tiến lên chủ nghĩa xã hội và đấu tranh thực hiện hòa bình thống nhất nước nhà, hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân trong cả nước*"(tr.198). Người nói: "*Miền*

Bắc nhất định phải tiến lên chủ nghĩa xã hội" (tr. 13) để làm *"cơ sở vững chắc của cuộc đấu tranh thống nhất nước nhà"* (tr. 198).

Trong công cuộc xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, Người xác định mục đích xây dựng *"chủ nghĩa xã hội là làm cho mọi người dân được ấm no, hạnh phúc"* (tr.97), đồng thời cũng cho thấy: *"Biến đổi một xã hội cũ thành một xã hội mới, không phải là một chuyện dễ. Nhưng đó là những khó khăn trong sự trưởng thành. Toàn Đảng, toàn dân đồng sức đồng lòng thì khó khăn gì cũng nhất định khắc phục được"* (tr.545).

Xuất phát từ *"đặc điểm to nhất của ta trong thời kỳ quá độ là từ một nước nông nghiệp lạc hậu tiến thẳng lên chủ nghĩa xã hội không phải kinh qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa"* (tr.13), Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ ra *"nhiệm vụ quan trọng nhất của chúng ta là phải xây dựng nền tảng vật chất và kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội"*, đưa miền Bắc tiến dần lên chủ nghĩa xã hội, có công nghiệp và nông nghiệp hiện đại, có văn hoá và khoa học tiên tiến.

Trong quá trình cách mạng xã hội chủ nghĩa, chúng ta phải cải tạo nền kinh tế cũ và xây dựng nền kinh tế mới, mà xây dựng là nhiệm vụ chủ chốt và lâu dài" (tr. 13).

Những tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về phát triển nông nghiệp được thể hiện qua các bài nói của Người tại Hội nghị lần thứ năm và lần thứ bảy (1962) của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa III) và một số bài nói, bài viết khác được công bố trên báo chí ở giai đoạn này.

Về vai trò của nông nghiệp trong nền kinh nước ta, Người nói: *"nông nghiệp chiếm bộ phận lớn trong kinh tế, mà sản xuất nhỏ lại chiếm bộ phận lớn trong nông nghiệp..., nông nghiệp là nguồn cung cấp lương thực và nguyên liệu, đồng thời là một nguồn xuất khẩu quan trọng, nông thôn là thị trường tiêu thụ to nhất hiện nay"* (tr.14). Do đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra rằng: *"Phải cải tạo và phát triển nông nghiệp thì mới có cơ sở để phát triển các ngành kinh tế khác..., để tạo điều kiện cho việc công nghiệp hóa nước nhà"* (tr. 14), Người khẳng định: *phải có một nền nông nghiệp*

phát triển thì công nghiệp mới có thể phát triển mạnh" (tr.14 - 15).

Khẳng định vị trí to lớn của nông nghiệp trong giai đoạn xây dựng và phát triển nền kinh tế xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, đồng thời Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chỉ rõ vị trí quyết định của công nghiệp trong toàn bộ nền kinh tế ở nước ta: *"Công nghiệp phát triển thì nông nghiệp mới phát triển. Cho nên công nghiệp và nông nghiệp phải giúp đỡ lẫn nhau và cùng nhau phát triển, như hai chân đi khoẻ và đi đều thì tiến bước sẽ nhanh và nhanh chóng đi đến mục đích. Thế là thực hiện liên minh công nông để xây dựng chủ nghĩa xã hội, xây dựng đời sống ấm no sung sướng cho nhân dân"* (tr. 545).

Đối với mục tiêu phát triển nông nghiệp, Người chỉ rõ: phát triển công nghiệp trước hết nhằm phục vụ nông nghiệp, phục vụ nhu cầu tiêu dùng và cải thiện đời sống của nhân dân, tăng cường tích lũy để đẩy mạnh công nghiệp hoá. Trên tinh thần tự lực cánh sinh, đồng thời dựa vào sự giúp đỡ của các nước xã hội chủ nghĩa, chúng ta cần cố gắng cải tiến quản lý, đưa kỹ thuật mới vào công nghiệp để làm cho công nghiệp nước ta tiến kịp kỹ thuật tiên tiến của thế giới.

Đi đôi với việc phát triển công nghiệp và nông nghiệp, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng rất chú ý tới việc xây dựng ngành thương nghiệp xã hội chủ nghĩa, làm sao cho thương nghiệp nước ta thực sự trở thành một đòn bẩy kinh tế, làm tốt vai trò giao lưu kinh tế giữa công nghiệp với nông nghiệp, sản xuất với tiêu dùng, giữa địa phương với trung ương, trong nước với ngoài nước.

Các tác phẩm của Chủ tịch Hồ Chí Minh ở giai đoạn này cho thấy mối quan tâm của Người đối với việc phát triển văn hoá, nâng cao đời sống tinh thần của nhân dân. Những bài viết về xây dựng những con người xã hội chủ nghĩa; những bài nói chuyện của Người tại Đại hội văn nghệ toàn quốc lần thứ ba, ở Hội nhà báo Việt Nam, ở Hội nghị tổng kết phong trào thi đua dạy tốt, học tốt của ngành giáo dục,... đã thể hiện các quan điểm, tư tưởng của Người về cách mạng tư tưởng - văn hoá, xoá bỏ những tàn dư tư tưởng và hủ tục của xã hội cũ, về xây dựng nền văn hoá mới với nội dung

xã hội chủ nghĩa mang đậm đà bản sắc dân tộc, về xây dựng con người mới, đạo đức mới, lối sống mới xã hội chủ nghĩa. Người nói: *"Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, phải có con người xã hội chủ nghĩa và có tư tưởng xã hội chủ nghĩa. Phải đánh bại những tư tưởng công thần, địa vị, danh lợi của chủ nghĩa cá nhân, làm cho tư tưởng của chủ nghĩa tập thể thắng lợi, tức là phát huy tinh thần cần kiệm xây dựng chủ nghĩa xã hội, bảo vệ của công, chống tham ô, lãng phí"* (tr.159).

Cùng với việc xây dựng con người, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng đến vấn đề xây dựng, củng cố Đảng và các tổ chức quần chúng. Người luôn luôn nhấn mạnh vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân, vai trò của công đoàn, thanh niên, phụ nữ, của mặt trận dân tộc thống nhất... trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, phát triển kinh tế, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Người chỉ rõ bản chất của chế độ xã hội chủ nghĩa là chế độ do nhân dân lao động làm chủ, vì vậy cần ra sức phát huy vai trò chủ động, sáng tạo của người lao động, phải kiên quyết chống lại bệnh quan liêu, mệnh lệnh, và chỉ thị cho các cơ quan nhà nước *cần phải cải tiến công tác, giữ gìn kỷ luật, thực hành dân chủ...* để góp phần củng cố Nhà nước.

Một nội dung quan trọng của Tập 10 là những bài nói, bài viết của Người về đường lối, phương hướng, bước đi của cách mạng miền Nam, nhằm tạo ra sức mạnh tổng hợp, phá thế kìm kẹp của địch, mở ra phong trào cách mạng rộng lớn, đánh bại cuộc chiến tranh xâm lược thực dân kiểu mới của đế quốc Mỹ và tay sai của chúng để giải phóng miền Nam. Tập 10 cũng giới thiệu với bạn đọc những tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đoàn kết quốc tế, về kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại nhằm tiến tới hình thành mặt trận nhân dân thế giới ủng hộ nhân dân ta chống xâm lược.

Cũng trong Tập 10 này bạn đọc có thể thấy những tác phẩm thể hiện tư tưởng và hoạt động đối ngoại của Chủ tịch Hồ Chí Minh nhằm góp phần vào việc tăng cường đoàn kết giữa các nước xã hội chủ nghĩa trên cơ sở chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản, lên án chính sách xâm lược và gây chiến của chủ nghĩa đế quốc, đứng đầu là đế quốc Mỹ, ủng hộ các

phong trào đấu tranh vì độc lập dân tộc, vì hoà bình, dân chủ và tiến bộ xã hội của nhân dân thế giới.

Trong năm 1960, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết một loạt bài quan trọng, có giá trị tổng kết về lịch sử đấu tranh anh dũng, đầy hy sinh của Đảng sau 30 năm hoạt động và lãnh đạo nhân dân ta làm cách mạng, đồng thời rút ra những bài học kinh nghiệm quý báu, chỉ ra những nhiệm vụ mới phải làm để đưa sự nghiệp cách mạng nước ta đi tới những thắng lợi to lớn và vẻ vang hơn nữa. Người đặc biệt nhấn mạnh tới công tác xây dựng đảng nhằm làm cho Đảng thống nhất về ý chí và hành động, có đường lối đúng, có tư tưởng cách mạng triệt để, có tổ chức vững mạnh và đội ngũ đảng viên vững vàng về chính trị, tư tưởng, giỏi chuyên môn, gắn bó chặt chẽ với quần chúng, để hoàn thành vai trò của mình. Người chỉ rõ, trong việc xây dựng đảng cần phải chú ý tới xây dựng đảng ở cơ sở, nhất là các chi bộ phải nâng cao năng lực tổ chức thực tiễn vì chi bộ là nơi trực tiếp biến đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước thành hiện thực. Người nói: *"Đảng ta phải chuyển mạnh. Đảng mạnh là do các **chi bộ** mạnh. Chi bộ mạnh là do các đảng viên hăng hái và gương mẫu"* (tr.270). Do vậy, Người yêu cầu mọi đảng viên của Đảng phải không ngừng nâng cao về chính trị, tư tưởng, văn hoá, đạo đức, giữ vững vai trò tiên phong gương mẫu, đảng viên phải thật sự là con người mới xã hội chủ nghĩa, mới hoàn thành được các nhiệm vụ cách mạng ngày càng mới mẻ và khó khăn. Trong công tác xây dựng đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến việc đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ, giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa các thế hệ trong đội ngũ cán bộ của Đảng, nhằm bảo đảm tính kế thừa, tính liên tục trong sự lãnh đạo của Đảng, làm cho Đảng luôn luôn đổi mới và phát triển, ngang tầm với nhiệm vụ lịch sử trong giai đoạn cách mạng mới.

*

* *

Tập 10, *Hồ Chí Minh Toàn tập* xuất bản lần này, ngoài các bài đã công bố trong lần xuất bản trước, đã được bổ sung thêm 62 bài mới, tất cả đều đã được xác minh, đối chiếu, hiệu đính đầy đủ. Có thể còn thiếu những tài liệu của Người trong thời kỳ này do chúng tôi chưa sưu tầm được hoặc chưa có bản gốc để xác minh, đối chiếu... nên chưa có điều kiện đưa vào. Chúng tôi mong nhận được sự giúp đỡ của bạn đọc trong và ngoài nước để việc xuất bản các tác phẩm của Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày càng được đầy đủ hơn.

**VIỆN NGHIÊN CỨU CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN
VÀ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

THƠ MỪNG NĂM MỚI

Mừng Nhà nước ta 15 Xuân xanh!
Mừng Đảng chúng ta 30 tuổi trẻ!
Chúc đồng bào ta đoàn kết thi đua,
Xây dựng miền Bắc xã hội chủ nghĩa.
Chúc đồng bào ta bền bỉ đấu tranh,
Thành đồng miền Nam vững bền mạnh mẽ.
Cả nước một lòng, hăng hái tiến lên,
Thống nhất nước nhà, Bắc Nam vui vẻ!

Xuân năm 1960

HỒ CHÍ MINH

Báo *Nhân dân*, số 2116,
ngày 1-1-1960.

BÀI NÓI TẠI LỄ KỶ NIỆM 30 NĂM NGÀY THÀNH LẬP ĐẢNG

Thưa các đồng chí,

Tôi xin thay mặt Trung ương Đảng và Mặt trận hoan nghênh các đồng chí đã đến dự lễ chúc mừng Đảng 30 tuổi.

Trong thời gian vừa qua, khắp miền Bắc nước ta từ thành thị đến nông thôn, các nhà máy, nông trường, hợp tác xã, các đơn vị bộ đội, các cơ quan, trường học, v.v. ai cũng hăng hái thi đua lấy thành tích chào mừng Đảng. Tôi xin thay mặt Đảng gửi lời khen ngợi và cảm ơn toàn thể đồng bào.

Đồng bào miền Nam trước đây đã từng anh dũng tham gia cách mạng và kháng chiến, ngày nay đang đoàn kết chặt chẽ, bên bờ đấu tranh chống chế độ hung tàn của Mỹ - Diệm, đòi cải thiện đời sống, đòi tự do dân chủ, đòi hoà bình thống nhất nước nhà và luôn luôn hướng về miền Bắc. Tôi xin thay mặt Đảng gửi đến đồng bào lời chào thân ái nhất; và nói với đồng bào rằng: Cuộc đấu tranh chính nghĩa tuy phải trường kỳ gian khổ, nhưng nhất định thắng lợi.

Thưa các đồng chí,

Với tất cả tinh thần khiêm tốn của người cách mạng, chúng ta vẫn có quyền nói rằng: *Đảng ta thật là vĩ đại!*

Đảng ta là con nòi, xuất thân từ giai cấp lao động. Trong đại gia đình vô sản quốc tế rực rỡ dưới ngọn cờ chủ nghĩa Mác- Lênin, Đảng ta có những người anh vĩ đại như Đảng Cộng sản Liên Xô,

Đảng Cộng sản Trung Quốc, Đảng Cộng sản Pháp và các đảng anh em khác, gồm 35 triệu anh em chiến sĩ tiên phong của giai cấp công nhân.

Đảng ta vĩ đại thật. Từ ngày bị đế quốc Pháp xâm chiếm, nước ta là một xứ thuộc địa, dân ta là vong quốc nô, Tổ quốc ta bị giày xéo dưới gót sắt của kẻ thù hung ác. Trong mấy mươi năm khi chưa có Đảng, tình hình đen tối như không có đường ra.

Từ ngày mới ra đời, Đảng ta liền giương cao ngọn cờ cách mạng, đoàn kết và lãnh đạo toàn dân ta tiến lên đấu tranh giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp. Màu cờ đỏ của Đảng chói lọi như mặt trời mới mọc, xé tan cái màn đen tối, soi đường dẫn lối cho nhân dân ta vững bước tiến lên con đường thắng lợi trong cuộc cách mạng phản đế, phản phong.

- Ăn quả phải nhớ người trồng cây. Trong cuộc tương xứng vui vẻ hôm nay, chúng ta phải nhớ đến những anh hùng, liệt sĩ của Đảng ta, của dân ta.

Trong 15 năm đấu tranh trước Cách mạng Tháng Tám và trong tám, chín năm kháng chiến, biết bao đảng viên ưu tú và quần chúng cách mạng đã vì dân, vì Đảng mà hy sinh một cách cực kỳ oanh liệt. Chỉ riêng trong cấp Trung ương của Đảng đã có 14 đồng chí bị đế quốc Pháp bắn, chém, hoặc đập chết trong nhà tù. Máu đào của các liệt sĩ ấy đã làm cho lá cờ cách mạng thêm đỏ chói. Sự hy sinh anh dũng của các liệt sĩ đã chuẩn bị cho đất nước ta nở hoa độc lập kết quả tự do. Nhân dân ta đời đời ghi nhớ công ơn các liệt sĩ và chúng ta phải luôn luôn học tập tinh thần dũng cảm của các liệt sĩ để vượt tất cả mọi khó khăn, gian khổ, hoàn thành sự nghiệp cách mạng mà các liệt sĩ đã chuyển lại cho chúng ta.

- Nhân đây, tôi muốn nhắc lại rằng: Trong 31 đồng chí hiện nay là Ủy viên Trung ương ta, trước ngày khởi nghĩa đã được đế quốc Pháp tặng cho 222 năm tù đầy. Đó là không kể những án tử hình vắng mặt và những cuộc vượt ngục trước khi hết hạn ở tù. Biến cái rủi thành cái may, các đồng chí ta đã lợi dụng những ngày

thắng ở tù để hội họp và học tập lý luận. Một lần nữa, việc đó lại chứng tỏ rằng chính sách khủng bố cực kỳ dã man của kẻ thù chẳng những không ngăn trở được bước tiến của cách mạng, mà trái lại nó đã trở nên một thứ lửa thử vàng, nó rèn luyện cho người cách mạng càng thêm cứng rắn. Mà kết quả là cách mạng đã thắng, đế quốc đã thua.

- *Đảng ta vĩ đại thật.* Một ví dụ: Trong lịch sử ta có ghi chuyện vị anh hùng dân tộc là Thánh Gióng đã dùng gốc tre đánh đuổi giặc ngoại xâm. Trong những ngày đầu kháng chiến, Đảng ta đã lãnh đạo hàng nghìn, hàng vạn anh hùng noi gương Thánh Gióng dùng gậy tầm vông đánh thực dân Pháp.

Nhưng thắng đế quốc và phong kiến là tương đối dễ; thắng bản cùng và lạc hậu còn khó hơn nhiều. Ngày nay ở miền Bắc hoàn toàn giải phóng, Đảng đoàn kết và lãnh đạo nhân dân ta thi đua kiến thiết chủ nghĩa xã hội, xây dựng đời sống vui tươi, no ấm và mỹ tục thuần phong. Hễ còn có một người Việt Nam bị bóc lột, bị nghèo nàn, thì Đảng vẫn đau thương, cho đó là vì mình chưa làm tròn nhiệm vụ. Cho nên Đảng vừa lo tính công việc lớn như đổi nền kinh tế và văn hoá lạc hậu của nước ta thành một nền kinh tế và văn hoá tiên tiến, đồng thời lại luôn luôn quan tâm đến những việc nhỏ như tương cà mắm muối cần thiết cho đời sống hằng ngày của nhân dân. Cho nên Đảng ta vĩ đại vì nó bao trùm cả nước, đồng thời vì nó gần gũi tận trong lòng của mỗi đồng bào ta.

Đảng ta vĩ đại, vì ngoài lợi ích của giai cấp, của nhân dân, của dân tộc, Đảng ta không có lợi ích gì khác.

- Nhiệm vụ hiện nay của Đảng ta là lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh *thi đua tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm để xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, làm cơ sở vững chắc cho cuộc đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà.*

Nhân dân ta có truyền thống lao động cần cù, lại được các nước anh em hết lòng giúp đỡ. Chúng ta phải có quyết tâm học tập và theo kịp các nước anh em.

Kết quả tốt đẹp của đợt thi đua lấy thành tích chào mừng Đảng đã chứng tỏ rằng sáng kiến và lực lượng của nhân dân ta rất dồi dào và to lớn. Khi tư tưởng đã thông suốt thì khó khăn gì cũng vượt được, công việc to lớn mấy cũng làm được.

Trung ương kêu gọi toàn thể đảng viên và đoàn viên thanh niên lao động, bất kỳ ở cương vị nào, làm công việc gì đều phải trau dồi đạo đức cách mạng, tẩy trừ chủ nghĩa cá nhân, cố gắng học tập chính trị, văn hoá và khoa học, kỹ thuật, làm tốt công tác kinh tế tài chính, gương mẫu trong mọi việc làm. Phải đoàn kết và học hỏi những anh em ngoài Đảng và ngoài Đoàn, để cùng nhau tiến bộ.

Hồi khởi nghĩa, Đảng ta chỉ có non 5.000 đảng viên mà lãnh đạo được nhân dân cả nước làm Cách mạng Tháng Tám thắng lợi. Ngày nay, hàng ngũ Đảng ta đã tăng gần 100 lần, nghĩa là độ nửa triệu đảng viên. Chúng ta lại có hơn 60 vạn đoàn viên Đoàn Thanh niên Lao động. Chính quyền nhân dân ta vững chắc, quân đội nhân dân hùng mạnh, Mặt trận dân tộc rộng rãi. Công nhân, nông dân và trí thức ta được rèn luyện thử thách và tiến bộ không ngừng. Nói tóm lại: lực lượng của chúng ta to lớn và ngày càng to lớn. Dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng, chúng ta nhất định thành công trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, nhất định thắng lợi trong công cuộc đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà và góp phần xứng đáng vào việc bảo vệ hoà bình ở châu Á và thế giới.

Đảng ta vĩ đại như biển rộng, như núi cao,

Ba mươi năm phấn đấu và thắng lợi biết bao

nhiều tình.

Đảng ta là đạo đức, là văn minh,

Là thống nhất, độc lập, là hoà bình ấm no.

Công ơn Đảng thật là to,

Ba mươi năm lịch sử Đảng là cả một pho lịch sử

bằng vàng.

Đảng Lao động Việt Nam vĩ đại muôn năm!
 Nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ
 và giàu mạnh muôn năm!
 Đại gia đình xã hội chủ nghĩa đứng đầu là Liên Xô
 vĩ đại muôn năm!
 Chủ nghĩa cộng sản muôn năm!
 Hoà bình thế giới muôn năm!

Nói tối 5-1-1960.
 Báo *Nhân dân*, số 2121,
 ngày 7-1-1960.

BA MƯƠI NĂM HOẠT ĐỘNG CỦA ĐẢNG

Năm nay, Đảng ta 30 tuổi chẵn. Trong 30 năm, Đảng đã kinh qua những cuộc đấu tranh oanh liệt và thu được nhiều thắng lợi vẻ vang. Nhân dịp này, chúng ta nên nhìn lại những đoạn đường đã qua, rút ra những kinh nghiệm quý báu và ấn định đúng đắn những nhiệm vụ cách mạng hiện nay và sắp tới để giành lấy những thắng lợi to lớn hơn nữa, vẻ vang hơn nữa.

*

* *

Cũng như những biến chuyển to lớn ở nước ta không thể tách rời những biến chuyển chung trên thế giới, sự trưởng thành của Đảng có quan hệ chặt chẽ với sự trưởng thành của các đảng anh em.

Cách mạng Tháng Mười Nga thành công đã đánh tan một bộ phận lực lượng của chủ nghĩa tư bản và mở đường giải phóng cho giai cấp công nhân và các dân tộc bị áp bức toàn thế giới. Năm 1919, V.I. Lênin lãnh đạo những người cách mạng chân chính ở các nước tổ chức ra *Quốc tế thứ ba*¹. Từ đó, các đảng cộng sản được thành lập ở nước Pháp, ở Trung Quốc và ở nhiều nước khác. Lúc ban đầu, nhờ sự giúp đỡ trực tiếp của Đảng Cộng sản Trung Quốc và Đảng Cộng sản Pháp mà chủ nghĩa Mác - Lênin và ảnh hưởng Cách mạng Tháng Mười đã chọc thủng lưới sắt của thực dân Pháp truyền đến Việt Nam ta.

1) Bài viết cho tạp chí *Những vấn đề hoà bình và chủ nghĩa xã hội* (số 2-1960), nhân dịp kỷ niệm 30 năm ngày thành lập Đảng ta.

Từ năm 1924 trở đi, phong trào cách mạng ở Việt Nam ngày càng lên cao, công nhân ta đã có nhiều cuộc đấu tranh liên tiếp, từ đấu tranh kinh tế tiến lên đấu tranh chính trị.

Chủ nghĩa Mác - Lênin kết hợp với phong trào công nhân và phong trào yêu nước đã dẫn tới việc thành lập *Đảng Cộng sản Đông Dương* vào đầu năm 1930.

Việc thành lập Đảng là một bước ngoặt vô cùng quan trọng trong lịch sử cách mạng Việt Nam ta. Nó chứng tỏ rằng giai cấp vô sản ta đã trưởng thành và đủ sức lãnh đạo cách mạng.

Lịch sử của Đảng ta đại thể đã trải qua mấy thời kỳ:

- Thời kỳ hoạt động bí mật,
- Thời kỳ lãnh đạo Cách mạng Tháng Tám thành công,
- Thời kỳ lãnh đạo kháng chiến thắng lợi,

- Thời kỳ từ nay trở đi, là thời kỳ Đảng lãnh đạo cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc và cuộc đấu tranh thống nhất nước nhà, hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ trong cả nước.

*

* *

Hầu suốt mười lăm năm đầu, Đảng phải hoạt động bí mật. Hằng ngày hằng giờ, Đảng phải đương đầu với chính sách khủng bố cực kỳ dã man của thực dân Pháp. Côn Lôn, Lao Bảo, Sơn La và những nhà tù khác giam chặt ních những người cộng sản. Nhiều cán bộ lãnh đạo và đảng viên đã anh dũng hy sinh. Tuy vậy, do tin tưởng sâu sắc rằng cuối cùng Đảng nhất định thắng lợi, cách mạng nhất định thắng lợi, cho nên số đảng viên ngày càng đông, lực lượng Đảng ngày càng mạnh.

Ngay từ lúc đầu, Đảng đã giương cao ngọn cờ cách mạng dân tộc dân chủ, lãnh đạo phong trào giải phóng dân tộc. Trong lúc đó, giai cấp *phong kiến* đã đầu hàng đế quốc, giai cấp *tư sản* non yếu thì chỉ mong thoả hiệp với đế quốc để tìm một lối sống. Các tầng lớp *tiểu tư sản* tuy là sôi nổi, nhưng tư tưởng bế tắc, không có đường ra.

Chỉ có *giai cấp công nhân* là dũng cảm nhất, cách mạng nhất, luôn luôn gan góc đương đầu với bọn đế quốc thực dân. Với lý luận cách mạng tiên phong và kinh nghiệm của phong trào vô sản quốc tế, giai cấp công nhân ta đã tỏ ra là người lãnh đạo xứng đáng nhất và đáng tin cậy nhất của nhân dân Việt Nam.

*

* *

Thấm nhuần chủ nghĩa Mác - Lênin, Đảng đã đề ra đường lối cách mạng đúng đắn. Trong bản Cương lĩnh cách mạng tư sản dân quyền năm 1930, Đảng đã nêu rõ nhiệm vụ *chống đế quốc và chống phong kiến*, thực hiện dân tộc độc lập, người cày có ruộng. Cương lĩnh ấy rất phù hợp với nguyện vọng thiết tha của đại đa số nhân dân ta là nông dân. Vì vậy, Đảng đã đoàn kết được những lực lượng cách mạng to lớn chung quanh giai cấp mình. Còn các đảng phái của các giai cấp khác thì hoặc bị phá sản, hoặc bị cô lập. Do đó, quyền lãnh đạo của Đảng ta - Đảng của giai cấp công nhân - không ngừng củng cố và tăng cường.

Ngay từ ngày mới ra đời, Đảng đã tổ chức và lãnh đạo một phong trào quần chúng mạnh lớn xưa nay chưa từng có ở nước ta - *phong trào Xô viết Nghệ - Tĩnh*² năm 1930. Quần chúng công nhân và nông dân hai tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh đã nổi lên lật đổ quyền thống trị của đế quốc và phong kiến, thành lập chính quyền Xôviết công nông binh, ban bố quyền tự do dân chủ cho nhân dân lao động.

Tuy đế quốc Pháp đã dập tắt phong trào đó trong một biển máu, nhưng Xôviết Nghệ - Tĩnh đã chứng tỏ tinh thần oanh liệt và năng lực cách mạng của nhân dân lao động Việt Nam. Phong trào tuy thất bại, nhưng nó rèn luyện lực lượng cho cuộc Cách mạng Tháng Tám thắng lợi sau này.

*

* *

Năm 1936, nguy cơ phát xít và chiến tranh thế giới đã rõ. Đảng

ta phối hợp với mặt trận dân chủ chống phát xít thế giới và Mặt trận nhân dân Pháp³ đã phát động một phong trào quần chúng rộng rãi, thành lập *Mặt trận dân chủ chống phát xít và phản động thuộc địa ở Đông Dương*⁴. Đảng đã lãnh đạo quần chúng nhân dân đấu tranh đòi các quyền tự do dân chủ và đòi cải thiện đời sống. Phong trào ấy đã lôi cuốn và giáo dục ý thức chính trị cho hàng triệu người. Uy tín của Đảng càng mở rộng và ăn sâu trong nhân dân lao động.

Đại chiến thế giới lần thứ hai bùng nổ. Đế quốc Nhật xâm chiếm Việt Nam và câu kết với thực dân Pháp để thống trị nước ta, Đảng đã kịp thời chuyển hướng đấu tranh, đã tổ chức *Mặt trận Việt Minh*⁵ và các đoàn thể cứu quốc (1941) để đoàn kết chặt chẽ mọi lực lượng yêu nước chống phát xít và thực dân. Hồi đó, Đảng tạm thời gác khẩu hiệu cách mạng ruộng đất, chỉ đề ra chính sách giảm tô, giảm tức và tịch thu ruộng đất của đế quốc và Việt gian giao cho dân cày. Làm như thế để tập trung lực lượng chống đế quốc và bẻ lũ tay sai, lôi kéo những người yêu nước trong giai cấp địa chủ, mở rộng Mặt trận dân tộc cứu nước.

Do chính sách đúng đắn của Đảng mà phong trào cách mạng ngày càng lên cao. Các khu căn cứ được thành lập. Quân giải phóng Việt Nam được tổ chức, Đảng đã phát động *chiến tranh du kích chống Nhật* phối hợp với cuộc chiến tranh của nhân dân thế giới chống phát xít.

Nhờ có những điều kiện đó, cho nên mùa thu năm 1945, khi Hồng quân Liên Xô đánh thắng phát xít, thì Đảng đã kịp thời phát động cuộc *toàn quốc khởi nghĩa giành chính quyền*.

Cách mạng Tháng Tám thắng lợi.

Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra đời.

Bắt đầu xây dựng từ mấy nhóm ít người, được rèn luyện trong những cuộc đấu tranh ác liệt, năm 1945 Đảng vắn vắn chỉ có độ 5.000 đảng viên (một số còn bị giam trong các nhà tù đế quốc). Thế mà Đảng đã đoàn kết và lãnh đạo được nhân dân cả nước, đưa cuộc khởi nghĩa đến thành công.

Đó là thắng lợi to lớn của nhân dân Việt Nam, mà cũng là thắng lợi đầu tiên của chủ nghĩa Mác - Lênin ở một nước thuộc địa.

*
* *

Cách mạng Tháng Tám thành công mới được ít lâu thì Chính phủ Pháp phản bội những hiệp ước họ đã ký với ta và gây ra cuộc chiến tranh xâm lược.

Hồi đó, nước ta đang ở trong hoàn cảnh cực kỳ khó khăn. Sau nạn đói khủng khiếp do đế quốc Pháp và phát xít Nhật gây ra, nhân dân ta chưa lại sức. Địch thì đủ hải, lục, không quân với vũ khí hiện đại; ta thì chỉ có bộ binh nhỏ bé mới tổ chức ra, ít kinh nghiệm và thiếu mọi thứ. Tuy vậy, Đảng vẫn kiên quyết chủ trương kháng chiến, vừa ra sức lãnh đạo đánh giặc, vừa ra sức bồi dưỡng lực lượng nhân dân.

Buổi đầu kháng chiến; Đảng vẫn tiếp tục thực hành chính sách: giảm tô, giảm tức. Nhưng đến lúc kháng chiến đã phát triển mạnh, cần phải bồi dưỡng hơn nữa lực lượng nhân dân, chủ yếu là nông dân thì Đảng đã kiên quyết *phát động quần chúng cải cách ruộng đất hoàn thành thực hiện người cày có ruộng*.

Nhờ chính sách đúng đắn ấy, lực lượng kháng chiến ngày càng mạnh thêm và đã liên tiếp thu được nhiều thắng lợi.

Nhân dân ta ngót tám mươi năm bị thực dân Pháp bóc lột, áp bức tận xương, tận tủy. Bộ đội ta lúc đầu kháng chiến có những toán chỉ dùng gậy tầm vông, nhưng đã được tôi luyện và thử thách trong tám, chín năm kháng chiến. Nhân dân ta đã kết thành một khối rắn như đá, vững như đồng; quân chủ lực, quân địa phương và dân quân ta đã trở thành những bộ đội anh hùng, quyết chiến quyết thắng.

Nhờ sự đoàn kết chặt chẽ và anh dũng hy sinh của toàn quân và dân ta, chúng ta đã *đại thắng ở Điện Biên Phủ*⁶ vào mùa hè năm 1954. Lực lượng thực dân Pháp bị tan vỡ. Chúng phải nhận đình chiến. *Hiệp định Giơnevơ*⁷ được ký kết, hoà bình ở Đông Dương